سوالات آزمون هماهنگ درس : **علوم و فنون ادبی۳**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی**		تعداد صفحه:**۴صفحه**
پایه دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۳/۱۰/۰۸**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان متوسطه دوم در **نوبت دی ماه سال ۱۴۰۳** ـ معاونت متوسطه ـ اداره آموزش و پرورش سراوان			**گروه زبان و ادبیات فارسی**

ردیف	سؤالات پاسخ نامه دارد	نمره
	تاریخ ادبیّات : (۲ نمره)	**بارم**
۱	**عبارت زیرمعرف کدام شخصیت ادبی است؟** « از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود و اندیشه‌های نوگرایانه در شعر او وجود دارد ، اما جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او مانع از قرار دادن او در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه می‌شود.»	۰/۲۵
۲	**جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید.** ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های ..... بود. الف) گلشن صبا ، به تقلید از ..... نوشته شد	۰/۵
۳	**کدامیک از موارد ستون (ب) به جملات ستون (الف) مربوط است ؟(یک مورد اضافی است)** **گروه الف**: - در روزنامهٔ قرن بیستم به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت. - از معروفترین نویسندگان و سیاست مداران بزرگ عصر بیداری که تکلّف در نثر را از بین برد. **گروه ب**: قائم مقام فراهانی / دهخدا / میرزاده عشقی	۰/۵
۴	**بیت: " غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع و قرآن ای قلم» از اشعار انتقادی کدام شاعر است؟** الف) فرخی یزدی ب) عرف قزوینی ج) اشرف الدین گیلانی د) ایرج میرزا	۰/۲۵
۵	**گزینه درست را از داخل کمانک انتخاب نمایید.** الف) نثر فارسی بعد از قائم مقام به سمت (سادگی – پیچیدگی) پیش رفت. ب) ازموضوعاتی که در کنار تعلیم و تربیت نوین مورد توجه نویسندگان مشروطه قرارگرفت (دشمنی با استبداد – حقوق مدنی زنان)	۰/۵
	سبک شناسی: (۲ نمره)	
۶	**درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص نمایید.** الف) بسیاری از نثرهای دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می پردازد. ب) شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می سرودند، به آرایه های بیانی و بدیعی و سنت های ادبی کمتر پای بند بودند.	۰/۵
۷	**مشخص نمایید هریک از موارد زیر مربوط به کدامیک از سطوح شعر دوره بیداری است (زبانی- ادبی - فکری)** الف) درعصرمشروطه نگرش شاعران ونویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییریافت. ب) صنایع ادبی از نثر جدا شد و در خدمت بیان خواسته ها و آمال مردم قرار گرفت	۰/۵

www-kanoon.ir

سوالات آزمون هماهنگ درس : **علوم و فنون ادبی۳**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی**		تعداد صفحه:**۴صفحه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۳/۱۰/۰۸**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان متوسطه دوم در **نوبت دی ماه سال ۱۴۰۳** ـ معاونت متوسطه ـ اداره آموزش و پرورش سراوان			**گروه زبان و ادبیات فارسی**

۸	**کاربرد کدامیک از کلمات زیر، بیانگر« توجه به واژگان کهن» درسطح زبانی شعر عصر بیداری است؟** الف)زمانه ب)خَلیدن ج)حکم گزاران د)زمانه	۰/۲۵
۹	**بیت زیر از فرخی یزدی را از دیدگاه سبک شناسی تحلیل نمایید.** «در محیط طوفان زا ، ماهرانه در جنگ است ناخدای استبداد، با خدای آزادی الف) یک ویژگی ادبی: ..... ب)یک ویژگی فکری:	۰/۵
۱۰	بنیادی ترین تفکّر و خواست مشروطه خواهان که در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت ..... بود.	۰/۲۵
	موسیقی شعر: (۶ نمره)	
۱۱	**برای بیت زیرکدام وزن ترجیح دارد؟چـرا؟** « دل بود و وفا بود و صفا بود و محبت افسوس که چشم از همه پوشیدی و رفتی » الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن	۰/۵
۱۲	**برای هریک از ابیات زیر، گزینه درست را از داخل کمانک انتخاب نمایید.** الف) آب زنید راه را هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد. (همسان دولختی- همسان تک لختی) ب) ای سرو بلند قامت دوست وه وه که شمایلت چه نیکوست. (ناهمسان- همسان)	۰/۵
۱۳	**مصوت بلند/ ی/ در کلماتی مانند گیاه و سیاست ..... است و مصوت بلند/ و/ در کلمات تک هجایی مانند بو، جو، مو ..... است.** الف) همیشه بلند است- همواره کوتاه است ب) همواره کوتاه است- هیچ گاه کوتاه نمی شود	۰/۲۵
۱۴	**هریک از نمونه های زیر ، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده اند ، با کدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟** الف) آهوی وحشی (– UU – –) ب) دل بی درد (U– – –U)	۱
۱۵	**با توجه به بیت« زنده به عشق است و بس، هرچه در این عالم است عشق نباشد اگر شادی ما ماتم است» به سوالات زیر پاسخ دهید.** الف) اختیار شاعری (تغیر مصوت کوتاه به بلند) در هجای چندم به کار رفته است؟ ب) چند مورد حذف همزه در این بیت دیده می شود؟	۰/۷۵
۱۶	**در مصرع اول بیت« سعدی نظر از رویت، کوته نکند هرگز / ور روی بگردانی، در دامنت آویزد» کدام اختیار شاعری بکار رفته است؟** الف) کوتاه کردن مصوت بلند ب)حذف همزه ج) بلند کردن مصوت کوتاه	۰/۲۵
۱۷	**در کدام گزینه وزن بیت را نمی توان به صورت دیگری جدا کرد ؟** الف) فاعلاتن، فاعلاتن،فاعلاتن، فاعلن ب)مستفعل، فعولن ، مستفعل، فعولن ج-ُمفعولُ، فاعلات ، مفاعیل ، فاعلن- د)ُمفعولُ ، فاعلاتن، مفعول، فاعلاتن	۰/۲۵
۱۸	**واژه« سر انگشت» را با استفاده از اختیار زبانی« حذف همزه» تقطیع کرده ، نشانهٔ هجایی آن را بنویسید.**	۰/۵

www.kanoon.ir

سوالات آزمون هماهنگ درس : **علوم و فنون ادبی۳**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی**	تعداد صفحه:**۴صفحه**
پایه دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۳/۱۰/۰۸**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان متوسطه دوم در **نوبت دی ماه سال ۱۴۰۳** ـ معاونت متوسطه ـ اداره آموزش و پرورش سراوان			**گروه زبان و ادبیات فارسی**

۱۹	**باتوجه به بیت:« در دام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای، در بند » به پرسش ها پاسخ دهید..** الف) بیت را تقطیع هجایی نموده و نام وزن آن را بنویسید. ب) اختیارات زبانی بکار رفته در ان را نیز مشخص نمایید.	۲
	زیبایی شناسی : (۶ نمره)	
۲۰	**با توجه به بیت : « شب تاریک وبیم موج وگردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها »** بین کدام واژه ها آرایهٔ مراعات النظیر دیده میشود ؟	۰/۵
۲۱	**سعدی در عبارت زیر با استفاده از کدام ارایه ادبی ارتباط بین کفر و فقر را نشان داده است؟** « درویش بی معرفت نیارامد تا فقرش به کفر انجامد «کادَ الفقرُ أن یَکونَ کُفراً»	۰/۵
۲۲	**در بیت « گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط گریه مینا نگر ، خندیدن ساغر ببین » کدام آرایه به کار نرفته است؟** الف) تناقض ب) تلمیح ج) تضاد د) لف و نشر	۰/۲۵
۲۳	**با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید.** ایوب با چندین بلا ، کاندر بلا شد مبتلا پیوسته این بودش دعا « الصبرُ مفتاحُ الفرج » بی تربیت آزادی و قانون نتوان داشت « سَعفَص» نتوان خواند، نخوانده «کَلَمن» را الف) در مصرع دوم بیت اول چه آرایه ادبی وجود دارد؟ ب) بین « سَعفَص» و «کَلَمن» مراعات النظیر وجود دارد. (صحیح / غلط)	۰/۵
۲۴	**درکدام یک از بیت های زیر آرایهٔ ادبی تلمیح وجود دارد؟ دانستهٔ تاریخی خود را در مورد آن بنویسید.** الف) نرگس همی رکوع کنددر میان باغ زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذّنی ب) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت متحیّرم چه نامم شَه مُلک لا فَتی را	۰/۵
۲۵	**با توجه به بیت: « چه باید نازش و نالش بر ادباری و اقبالی که تا برهم زنی دیده ، نه این بینی نه آن بینی»** لف۱ | لف۲ | نشر۲ | نوع | | |	۱
۲۶	**در بیت: « آن که در جام خضر،آب بقا ریخته است به لب تشنهٔ ما آب فنا ریخته است » کدام آرایه ها به کاررفته است؟** الف) لف و نشر- متناقض نما- تضاد ب) تلمیح - تضاد- مراعات نظیر ج) تضمین- تضاد- مراعات النظیر د) تلمیح- تضاد- تضمین	۰/۲۵
۲۷	**هریک ازقسمت های مشخص شده در ابیات زیر، کدام« آرایه معنوی» را پدید آورده است؟** الف) فلک در خاک می غلطید از شرم سرافرازی اگـر می دید معـراج ز پا افتادن ما را ب) تامل کنان در خطا و صواب به از ژاژخوایان حاضر جواب	۰/۵
۲۸	**با توجه به سروده « بیداری زمان ر ا با من بخوان به فریاد/ ور مرد خواب و خفتی/ رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن...»** **الف)**شفیعی کدکنی کدام مصرع از مولانا را در شعر خود آورده است؟مشخص کنید. **ب)** این کاربرد باعث پیدایش چه آرایه ای شده است؟	۰/۵

سوالات آزمون هماهنگ درس : **علوم و فنون ادبی۳**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی**		تعداد صفحه:**۴صفحه**
پایه دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۳/۱۰/۰۸**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان متوسطه دوم در **نوبت دی ماه سال ۱۴۰۳** ـ معاونت متوسطه ـ اداره آموزش و پرورش سراوان			**گروه زبان و ادبیات فارسی**

۲۹	**شاعر در بیت زیر با استفاده از کدام آرایه ادبی، یک مفهوم بلند را در سخنی کوتاه جای داده است؟** « دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوس	۰/۵
۳۰	**کدام آرایه ها در بیت مقابل به کار رفته است؟** (حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توأم، آزادم) الف) تلمیح- تضمین ب) تضاد- تلمیح ج) متناقض نما- تضمین د) متناقض نما – تلمیح	۰/۲۵
۳۱	**هر یک از بیت های گروه« الف» به کدام آرایهٔ گروه«ب» مربوط است؟ (یک مورد در قسمت«ب» اضافه است)** الف)گفت آن یارکز او گشت سر دار بلند/ جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد ب)چشم حافظ زیر بام قصرآن حوری سرشت/ شیوه جنات تجری تحتها الانهارداشت پ) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام ب: متناقض نما، تلمیح، تضمین، تضاد	۱
	نقد و تحلیل نظم و نثر(۴نمره)	
۳۲	**متن زیر از کتاب چرند و پرند انتخاب شده است. آن را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید.** من چه کار دارم که بگویم انجمن ها و اجتماعات مشروعه را هر کس جلوگیری بکند معنیش این است که مجلس شورا باید تعطیل شود . مگر پشت گوشم داغ لازم دارد که بردارم بنویسم . علت تکمیل نکردن عده وکلای مجلس این است که مبادا خدای نکرده چهار تا آدم بی غرض داخل مجلس بشود و پارتی بی غرضها قوت بگیرد . **الف)** نویسنده متن فوق چه کسی است؟ **ب)** شیوه بیان این نوشته (طنز وعامیانه / جدی و رسمی) است. **ج)** دو ویژگی زبانی از متن فوق استخراج نمایید .	۱/۵
۳۳	**با توجه به سروده عارف قزوینی به پرسش های زیر پاسخ دهید** خانه ای کاو شود از دست اجـــــانب آباد زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است جامه ای کاو نشود غـرقه به خون بـهر وطن بـــــدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است **الف)** دو ویژگی ادبی ازسروده بالا استخراج نمایید . **ب)** با توجه به درون مایه های شعر دوره بیداری دو ویژگی فکری برای ان بنویسید .	۱/۵
۳۴	**متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید .** "ننه، هان! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو ، گاو روی چیه؟ روی ماهی ، ماهی روی چیه ؟ روی آب" . ای وای! الهی روده ات ببره، چقدر حرف می زنی؟! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن شش دست ، شام وناهار هیچی!» الف) یکی از ویژگی شعردوره بیداری،کاربرد زبان محاوره است .دو نمونه در متن بیابید و بنویسید . ب) متن بالا بیانگر کدام یک از"درون مایه های نثر دوره بیداری"است؟ ۱) دشمنی با استبداد ۲) تعلیم و تربیت ۳) تنفر از خرافات ۴) تجددگرایی	۱

www-kanoon-ir

سوالات آزمون هماهنگ درس : **علوم و فنون ادبی۳**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی**		تعداد صفحه:**۴صفحه**
پایه دوازدهم **دورهٔ دوم متوسطه**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۳/۱۰/۰۸**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان متوسطه دوم در **نوبت دی ماه سال ۱۴۰۳** ـ معاونت متوسطه ـ اداره آموزش و پرورش سراوان			**گروه زبان و ادبیات فارسی**